

KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2015

aruandeaasta lõpp: 31.12.2015

ärinimi: Tulundusühistu Pae Ühistalu

registrikood: 10037487

küla: Pae küla

vald: Kehtna vald

maakond: Rapla maakond

postisihnumber: 79004

telefon: +372 5068676, +372 4844105

faks: +372 4844105

e-posti aadress: paefarmer@gmail.com

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	4
Konsolideeritud bilanss	4
Konsolideeritud kasumiaruanne	5
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	6
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	7
Raamatupidamise aastaaruande lisad	8
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	8
Lisa 2 Raha	11
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	11
Lisa 4 Varud	11
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	12
Lisa 6 Kinnisvarainvesteeringud	12
Lisa 7 Materiaalne põhivara	13
Lisa 8 Bioloogilised varad	13
Lisa 9 Laenukohustused	15
Lisa 10 Võlad ja ettemaksed	15
Lisa 11 Sihtfinantseerimine	16
Lisa 12 Osakapital	16
Lisa 13 Müügitulu	16
Lisa 14 Muud äritulud	17
Lisa 15 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	17
Lisa 16 Üldhalduskulud	17
Lisa 17 Tööjõukulud	18
Lisa 18 Muud ärikulud	18
Lisa 19 Seotud osapooled	18
Lisa 20 Konsolideerimata bilanss	19
Lisa 21 Konsolideerimata kasumiaruanne	20
Lisa 22 Konsolideerimata rahavoogude aruanne	20
Lisa 23 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne	21
Aruande allkirjad	22
Vandeauditori aruanne	23

Tegevusaruanne

Tulundusühistu Pae ÜT on 100% omanik Piilia Põllumajanduse Osaühingus.

Konsolideerimisgrupp tegeleb taime - ja loomakasvatusega. Tootmine taimekasvatuses on hooajaline.

Konsolideerimisgrupp kasvas teravilja 974,25 hektaril ja kogusaak aidakaalus oli 4 915,1 tonni.

Rapsi kasvupind oli 234,3 ha ja saak aidakaalus oli 817,76 tonni.

Esmakordselt kasvatati uba 115,07 hektaril ja saak aidakaalus oli 453 tonni, sellest 200 tonni müüdi ja ülejäänud läheb loomadele söödaks.

2015.a ilmastikutingimused olid soodsad teraviljakasvatusele.

Teravilja ja rapsi müügist laekus 742,8 tuhat eurot, mis moodustab 60,74 % kogu müügitulust.

Heintaimede kasvupind oli 991,84 ha. Silo valmistati 5 216 tonni ja heina 115 tonni, mis lähevad söödaks loomadele ja müügis OÜ Pae Farmerile.

2015.a.sündis ammlehmadel 161 vasikat, nendest 88 lehmikut, kes lähevad üleskasvatamiseks oma põhikarja täienduseks.

Lihapulle müüsi tapaks 13 pead ja üleskasvatamiseks 100 pead. Veisekasvatusest laekus kokku 170 tuhat eurot, mis on 13,65 % kogu müügitulust.

31.12.2015.a seisuga oli lihaveseid kokku 449 pead, nendest ammlehma 152 pead

2016.a. jätkame taime- ja lihavesekasvatusega.

Tütarettevõttes töötas aasta keskmiselt 10 töölisi, töötasu maksti 105,7 tuhat eurot.

Tegevjuhtkonna liikmetele aruandeaastal töötasu ei makstud.

Tähtsamad suhtarvud:	2015	2014
Lühiajaliste kohustuste maksevõime	11,77	40,25
(käibevara/lühiajalised kohustused)		
Võlakordaja(kohustused/omakapital)	0,09	0,05
Likviidsuskordaja(käibevara-varad/lühiajalised	2,41	10,88
Kohustused)		
Käiberentaablus (kasum/netokäive X 100)	0,00 %	10,95%

1) Raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud põhimõtteid, arvestusmeetodid ja hindamisalused on kooskõlas Eesti Finantsaruandluse standardiga.

2) Raamatupidamise aastaaruanne kajastab asjakohaselt ja tõepäraselt konsolideerimisgrupi finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

3) Konsolideerimisgrupp ja emaettevõte on jätkuvalt tegutsev.

Raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	140 549	2 650	2
Nõuded ja ettemaksed	171 673	352 041	
Varud	1 314 692	1 084 075	4
Bioloogilised varad	26 616	46 884	8
Kokku käibevara	1 653 530	1 485 650	
Põhivara			
Finantsinvesteeringud	1 814	894	
Kinnisvarainvesteeringud	14 061	14 061	6
Materiaalne põhivara	620 449	670 671	7
Bioloogilised varad	273 086	291 518	8
Kokku põhivara	909 410	977 144	
Kokku varad	2 562 940	2 462 794	
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	3 325	3 390	9
Võlad ja ettemaksed	137 104	33 517	10
Kokku lühiajalised kohustused	140 429	36 907	
Pikaajalised kohustused			
Laenukohustused	68 155	71 480	9
Kokku pikaajalised kohustused	68 155	71 480	
Kokku kohustused	208 584	108 387	
Omakapital			
Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	23 200	23 200	12
Kohustuslik reservkapital	11 760	11 760	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	2 319 447	2 202 137	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-51	117 310	
Kokku emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital	2 354 356	2 354 407	
Kokku omakapital	2 354 356	2 354 407	
Kokku kohustused ja omakapital	2 562 940	2 462 794	

Konsolideeritud kasumiaruanne

(eurodes)

	2015	2014	Lisa nr
Müügitulu	1 222 933	1 071 409	13
Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-1 528 241	-1 380 107	15
Brutokasum (-kahjum)	-305 308	-308 698	
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	-68 596	38 610	
Üldhalduskulud	-17 564	-17 757	16
Muud äritulud	393 513	405 663	14
Muud ärikulud	-1 917	-317	18
Äri kasum (kahjum)	128	117 501	
Intressikulud	-179	-191	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-51	117 310	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-51	117 310	
Emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa kasumist (kahjumist)	-51	117 310	

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2015	2014	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	128	117 501	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	49 214	50 961	
Kasum (kahjum) põhivara müügist	-13 992	-14 278	
Kokku korrigeerimised	35 222	36 683	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	180 368	-40 234	
Varude muutus	-230 617	61 260	
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	103 587	-146 848	
Muud rahavood äritegevusest	20 268	-10 607	
Kokku rahavood äritegevusest	108 956	17 755	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	15 000	25 000	
Laekunud bioloogilise vara müügist	18 432	-42 137	
Tasutud sidusettevõtjate soetamisel	-920	0	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	32 512	-17 137	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed	-3 390	-3 588	
Makstud intressid	-179	-191	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-3 569	-3 779	
Kokku rahavood	137 899	-3 161	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2 650	5 811	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	137 899	-3 161	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	140 549	2 650	2

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

	Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2013	23 200	11 760	2 202 137	2 237 097
Korrigeeritud saldo 31.12.2013	23 200	11 760	2 202 137	2 237 097
Aruandeaasta kasum (kahjum)			117 310	117 310
31.12.2014	23 200	11 760	2 319 447	2 354 407
Korrigeeritud saldo 31.12.2014	23 200	11 760	2 319 447	2 354 407
Aruandeaasta kasum (kahjum)			-51	-51
31.12.2015	23 200	11 760	2 319 396	2 354 356

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Konsolideerimisgrupi Tulundusühistu Pae ÜT 2015.a. raamatupidamise aastaaruanne on kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega, mida täiendavad EV Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendid. Konsolideerimisgrupi tulundusühistu Pae ÜT kasutab kasumiaruande koostamisel Eesti Vabariigi Raamatupidamise seaduse lisa 2 toodud kaumiaruande skeemi nr.2. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Konsolideeritud aruande koostamine

Konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne sisaldab Tulundusühistu Pae Ühistalu ning selle kontrolli all olevate tütarettevõtete (Mahtra Teraviljakasvatuse OÜ kuni 30.11.2012.a.seisuga ja Piilia Põllumajanduse OÜ) finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt. Arvestuspõhimõtted ja hindamisalused on ühesugused.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, nõumiseni hoiuseid pankades, tähtajalisi hoiuseid tähtajaga kuni 3 kuud.

Nõuded ja ettemaksed

Ostjate tasumata summad kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, lähtudes laekumise tõenäosusest. Seejuures hinnatakse nõuet iga konkreetse kliendi vastu eraldi, arvestades tedaolevat infot kliendi maksevõime kohta. Nõuded hinnatakse alla bilansis tõenäoliselt laekuva summani. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded kajastatakse kulu vähendusena aruandeperioodi kasumiaruandes. Lootusetu nõuded kantakse bilansist välja.

Kõiki muid nõudeid (viitelaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõuded, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalised nõuded kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas. Pikajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Edasimüügi eesmärgil soetatud nõuded kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

Varud

Valmistoodang ja lõpetamata toodang võetakse arvele tootmishinnas, mis koosneb nendest otsestest ja kaudsetest tootmisväljaminekutest, millele varud ei oleks praeguses olukorras ja koguses. Tootmise püsivaid üldkulusid jagatakse toodete soetusmaksumusele normaalsest tootmismahust lähtudes.

Muud varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, muudest mittetagastavatest maksudest ja soetamisega seotud otsestest veokuludest.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus/ tootmisomahind või neto realiseerimismaksumus. Allahindluse summa kajastatakse kaumiaruande real "Müüdud toodangu (kaupade ja teeniste) kulu".

Bioloogilised varad

Bioloogilise varana kajastatakse bilansis taimset või loomset elusorganismi, millelt saadakse põllumajanduslikku toodangut. Bioloogilist vara kajastatakse bilansis vaid juhul, kui:

vara on ettevõtte poolt kontrollitav;

on tõenäoline, et ettevõtte saab vara kasutamisest tulevikus majanduslikku kasu;

vara õiglane väärtus või soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Bioloogilisi varasid kajastatakse nii esmasel arvelevõtmisel kui ka järgnevatel bilansipäevadel nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügiikulutused, välja arvatud sellised bioloogilised varad, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav.

Lühiajalisi bioloogilisi varasid kajastatakse bilansis varudena ning pikaajalisi bioloogilisi varasid põhivarana.

Käibearvana kajastatakse sellist bioloogilist vara, mida kasvatatakse müügieesmärgil (pullvasikad).

Põhivarana käsitletakse tootvaid bioloogilisi varasid, mis rühmitatakse valmidusastme järgi kas küpseteks või ebaküpseteks varadeks.

Tootvaid varasid loetakse küpseteks, siis kui nad on võimelised tootma põllumajanduslikku toodangut (põhikarja lehmad) ja ebaküpseks tootvaks bioloogiliseks varaks on lehmvasikad üleskasvatamiseks põhikarja täienduseks.

Kasumid ja kahjumid, mis tulenevad õiglases väärtuses kajastamisest, kajastatakse aruandeperioodil kasumiaruande real "kasum bioloogilise vara väärtuse kasvust" / "kahjum bioloogilise vara väärtuse langusest".

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvara investeeringuna on kajastatud kinnisvaraobjekte (maa, hoone), mida ettevõtte hoiab (kas omanikuna või kapitalirendi tingimustel rendituna) renditulu teenimisena või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kasutata enda majandustegevuseks. Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisga otseselt seonduvaid tehingutasusid (s.o. notaritasu, riigilõivud, nõustajatele makstud tasud ja muud kulutused, ilma milleta ei oleks ostutehing tõenäoliselt aset leidnud).

Õiglase väärtuse meetodi rakendamisel kajastatakse kõik kinnisvarainvesteeringu objekte igal bilansipäeval nende õiglases väärtuses. Väärtuse muutusest tulenevad kasumid/kahjumid kajastatakse aruandeperioodil kasumiaruandes eraldi kirjel "Kasum/kahjum kinnisvarainvesteeringute ümberhindlusest " Muud äritulud/Muud ärikulud" kirjel.

Õiglase väärtuse meetodil kajastavatelt kinnisvarainvesteeringutelt amortisatsiooni ei arvestata.

Parimaks indikaatoriks kinnisvarainvesteeringu õiglasest väärtusest on tema turuväärtus. Turuväärtuseks loetakse soodsaimat hinda, mida müüja võiks saada müümisel või ostja selle ostmisel. Kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse määramisel ei arvestata sellest maha objekti müügiga seotud tehingukulud.

Kui kinnisvaraobjekt klassifitseeritakse materiaalsest põhivarast kinnisvarainvesteeringuks, siis kajastatakse positiivne vahe vara õiglase väärtuse ja bilansilise väärtuse vahel ümberklassifitseerimise kuupäeva eelmiste perioodide jaotamata kasumi suurenemisena ning negatiivne vahe kasumiaruandes kuluna (samal real, kus kajastati enne selle vara amortisatsiooni). Erandiks on poolelioleva ehitisena kajastatud kinnisvarainvesteering, mille osas kajastatakse nii positiivne kui ka negatiivne vahe kasumiaruandes real "muud äritulud"/ "muud ärikulud". Samuti toimitakse ka eelnevalt varudena kajastatud kinnisvaraobjekti ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuks ümberklassifitseerimise kuupäeval.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 1000 eurost ja kasuliku eluaega üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 1000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantakse väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivaral bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektina, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt kasulikule eluale.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit.

Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Amortisatsioonimäärad aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Maa	0%
Ehitise ja rajatised	2-15%
Masinad ja seadmed	5-20%
Transpordivahendid	5-25%
Muu inventar, tööriistad ja sisseseaded	5-20%

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muudatused raamatupidamislike hinnangute muutustena, st. edasiulatuvalt.

Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutmine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse.

Kui materiaalse põhivara jääkmaksumus võrdub tema lõppväärtusega, siis amortiseerimine lõpetatakse.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui ei eeldata selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati kasumiaruandes real "muud äritulud" või "muud ärikulud".

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seotud riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirendi kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsummana nüüdsväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuludeks (intressikulud) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama.

Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtimise periood, olenevalt kumb on lühem. Kapitalirendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetu laenud, viitelaenud, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakirjad) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a. edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid, mida kajastatakse nende õiglases väärtuses).

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustuselt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalisena laenukohustusi, mida laenuandjal oil õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmisel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või tingimustlike kohustustena.

Varade sihtfinantseerimise korral võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa. Soetatud vara amoriseeritakse kulusse tema kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimisel kajastatakse tulu sihtfinantseerimisest proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega.

Kasumiaruandes kajastatakse kulu ja saadud toetust mõlemal eraldi. Sihtfinantseerimisega seonduvad tulud ja kulud kajastatakse kasumiaruandes kirjel "Muud äritulud/ muud ärikulud" (eraldi kirjel "Sihtfinantseerimise tulud/kulud").

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadistikele on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse iga-aastasest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapital kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 osakapitalist või kui põhikirjas ettenähtud reservkapitali summa suurus on eraldistest saavutatud. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti osakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid osanikele.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulud kaupsde müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse ostmise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtutakse valmidusastme meetodist.

Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Intressitulu kajastatakse kasutatakse vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellisel juhul arvestatakse intressitulu kassaselt. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit.

Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ja siirdehinna korrigeerimisel. Alates 01.01.2015.a. on dividendina jaotatud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavalt netosummalt.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksu kuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksmisele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendina väljamaksmisel on esitatud aastaaruande lisades.

Seotud osapooled

Osapooli loetakse seotuks, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele. Seotud osapoolteks on:

a) emaettevõtete (ning emaettevõtet kontrollivad või selle üle olulist mõju omavad isikud);

b) teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted (nt. emaettevõtte ülejäänud tütarettevõtted);

c) tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, välja arvatud juhul, kui antud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju ettevõtte ärilistele otsustele;

d) punktis c) kirjeldatud isikute lähedased pereliikmed (s.o. pereliikmed, kelle puhul võib eeldada olulise mõju olemasolu; näiteks elukaaslased ja lapsed)

ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju alla olevad ettevõtted;

Informatsioon seotud osapooltega tehtud tehingute kohta avalikustatakse lisades, kus näidatakse aasta jooksul tehtud tehingute liik ja maht ning saldod bilansipäeva seisuga.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Kokku raha	140 549	2 650

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2015	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	51 855	51 855
Ostjatelt laekumata arved	51 855	51 855
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	551	551
Muud nõuded	119 267	119 267
Kokku nõuded ja ettemaksed	171 673	171 673
	31.12.2014	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	216 237	216 237
Ostjatelt laekumata arved	216 237	216 237
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	1 517	1 517
Muud nõuded	134 287	134 287
Kokku nõuded ja ettemaksed	352 041	352 041

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Tooraine ja materjal	6 738	1 605
Lõpetamata toodang	122 519	125 219
Valmistoodang	649 691	475 500
Ettemaksed varude eest	535 744	481 751
Kokku varud	1 314 692	1 084 075

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2015		31.12.2014	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	551	2 871	1 517	7 449
Üksikisiku tulumaks		4 751		3 559
Sotsiaalmaks		6 629		4 811
Kohustuslik kogumispension		346		211
Töötuskindlustusmaksed		437		351
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	551	15 034	1 517	16 381

Lisa 6 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod	
31.12.2013	14 061
31.12.2014	14 061
31.12.2015	14 061

	2015	2014
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	540	540
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	293	335

Kinnisvara investeeringuid ei ole panditud laenukohustuste tagatisena.

Lisa 7 Materiaalne põhivara

(eurodes)

						Kokku
	Maa	Ehitised			Masinad ja seadmed	
			Transpordi- vahendid	Muud masinad ja seadmed		
31.12.2013						
Soetusmaksumus	307 916	163 559	145 346	440 571	585 917	1 057 392
Akumuleeritud kulum		-33 333	-56 485	-235 221	-291 706	-325 039
Jääkmaksumus	307 916	130 226	88 861	205 350	294 211	732 353
Amortisatsioonikulu		-3 252	-13 620	6 419	-7 201	-10 453
Müügid				-51 229	-51 229	-51 229
31.12.2014						
Soetusmaksumus	307 916	163 559	145 346	387 070	532 416	1 003 891
Akumuleeritud kulum		-36 585	-70 105	-226 530	-296 635	-333 220
Jääkmaksumus	307 916	126 974	75 241	160 540	235 781	670 671
Amortisatsioonikulu		-3 240	-13 466	-28 844	-42 310	-45 550
Allahindlused väärtuse languse tõttu				-3 664	-3 664	-3 664
Müügid	-1 008					-1 008
31.12.2015						
Soetusmaksumus	306 908	162 608	144 707	334 861	479 568	949 084
Akumuleeritud kulum		-38 874	-82 932	-206 829	-289 761	-328 635
Jääkmaksumus	306 908	123 734	61 775	128 032	189 807	620 449

Müüdnud materiaalne põhivara müügihinna

	2015	2014
Maa	1 008	
Masinad ja seadmed	13 992	25 000
Muud masinad ja seadmed		25 000
Kokku	15 000	25 000

Lisa 8 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevara		Kokku
	Loomsed varad	
31.12.2013	36 277	36 277
Soetused	8 962	8 962
Müügid	-71 264	-71 264
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	75 108	75 108
Muud muutused	-2 199	-2 199
31.12.2014	46 884	46 884
Müügid	-82 130	-82 130
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	62 467	62 467
Muud muutused	-605	-605
31.12.2015	26 616	26 616
Põhivara		Kokku
	Loomsed varad	
31.12.2013	249 381	249 381
Soetused	5 172	5 172
Müügid	-31 788	-31 788
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	81 579	81 579
Muud muutused	-12 826	-12 826
31.12.2014	291 518	291 518
Soetused	29 896	29 896
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	-110 570	-110 570
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	69 856	69 856
Muud muutused	-7 614	-7 614
31.12.2015	273 086	273 086

Müüdnud bioloogilised varad põhivara müügihinna

	2015	2014
Loomsed varad	103 959	27 153
Kokku	103 959	27 153

Lisa 9 Laenukohustused

(eurodes)

	31.12.2015	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta		
Muud laenukohustused						
Swedbank	71 480	3 325	14 923	53 232	5%	2058
Muud laenukohustused kokku	71 480	3 325	14 923	53 232		
Laenukohustused kokku	71 480	3 325	14 923	53 232		

	31.12.2014	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta		
Muud laenukohustused						
Kohustus Eesti Vabariigi ees	74 870	3 390	15 380	56 100	5%	2058
Muud laenukohustused kokku	74 870	3 390	15 380	56 100		
Laenukohustused kokku	74 870	3 390	15 380	56 100		

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus

	31.12.2015	31.12.2014
Maa		198 644
Kokku		198 644

Lisa 10 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2015	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	111 302	111 302
Võlad töövõtjatele	10 768	10 768
Maksuvõlad	15 034	15 034
Kokku võlad ja ettemaksed	137 104	137 104

	31.12.2014	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	9 224	9 224
Võlad töövõtjatele	7 912	7 912
Maksuvõlad	16 381	16 381
Kokku võlad ja ettemaksed	33 517	33 517

Lisa 11 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

Varad neto soetusmaksumuses

	2015	2014
	Saadud	Saadud
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		
PRIA toetused	379 273	391 180
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	379 273	391 180
Kokku sihtfinantseerimine	379 273	391 180

Lisa 12 Osakapital

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Osakapital	23 200	23 200
Osade arv (tk)	363	363
Osa nimiväärtus 63,91 eurot.		

Lisa 13 Müügitulu

(eurodes)

	2015	2014
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	1 222 933	1 071 409
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	1 222 933	1 071 409
Kokku müügitulu	1 222 933	1 071 409
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Piimakarjakasvatus		
Teraviljakasvatus	977 674	758 974
Heintaimede kasvatus	77 286	222 245
Veisekasvatus	166 976	86 739
Teenused taimakasvatusele	576	1 166
Ostukauba hulgimüük	421	2 285
Kokku müügitulu	1 222 933	1 071 409

Lisa 14 Muud äritulud

(eurodes)

	2015	2014
Kasum materiaalse põhivara müügist	13 992	14 278
Tulu sihtfinantseerimisest	379 273	391 180
Rendi- ja üüritulu	247	205
Muud	1	0
Kokku muud äritulud	393 513	405 663

Lisa 15 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu

(eurodes)

	2015	2014
Tooraine ja materjal	357 641	451 649
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	421	2 285
Energia	20 280	10 794
Elektrienergia	16 219	2 618
Kütus	4 061	8 176
Alltöövõtutööd	902 974	680 958
Maarent	63 293	59 140
Riiklikud ja kohalikud maksud	6 233	10 097
Tööjõukulud	130 014	111 707
Amortisatsioonikulu	45 550	50 961
Muud	1 835	2 516
Kokku müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	1 528 241	1 380 107

Lisa 16 Üldhalduskulud

(eurodes)

	2015	2014
Mitmesugused bürookulud	1 716	1 351
Koolituskulud	1 642	2 266
Tööjõukulud	11 160	11 181
Muud	3 046	2 959
Kokku üldhalduskulud	17 564	17 757

Lisa 17 Tööjõukulud

(eurodes)

	2015	2014
Palgakulu	105 740	91 685
Sotsiaalmaksud	35 434	31 203
Kokku tööjõukulud	141 174	122 888
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	10	10

Lisa 18 Muud ärikulud

(eurodes)

	2015	2014
Liikmemaksud, lepigutasud	857	80
Kinnisvara haldamiskulud	0	0
Muud	1 060	237
Kokku muud ärikulud	1 917	317

Lisa 19 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2015	31.12.2014
	Nõuded	Nõuded
Sidusettevõtjad	23 004	
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	594 543	719 318

2015	Ostud	Müügid
Sidusettevõtjad	10 707	1 039 881
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	1 078 990	161 716
2014	Ostud	Müügid
Sidusettevõtjad	5 725	676 980
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	1 078 990	296 905

Tege- ja kõrgemale juhtkonnale ei ole tasusid makstud ega tehtud muid soodustusi.
Tehingutes seotud osapooltega ei ole kasutatud turuhindadest erinevaid hindasid.

Lisa 20 Konsolideerimata bilanss

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Varad		
Käibevara		
Raha	137 084	2 186
Nõuded ja ettemaksed	53 260	194 028
Varud	237 402	231 173
Bioloogilised varad	1 831	0
Kokku käibevara	429 577	427 387
Põhivara		
Finantsinvesteeringud	96 774	96 314
Materiaalne põhivara	245 878	264 774
Bioloogilised varad	17 365	0
Kokku põhivara	360 017	361 088
Kokku varad	789 594	788 475
Kohustused ja omakapital		
Kohustused		
Lühiajalised kohustused		
Laenukohustused	1 417	1 417
Võlad ja ettemaksed	578	777
Kokku lühiajalised kohustused	1 995	2 194
Pikaajalised kohustused		
Laenukohustused	40 247	41 664
Kokku pikaajalised kohustused	40 247	41 664
Kokku kohustused	42 242	43 858
Omakapital		
Osakapital nimiväärtuses	23 200	23 200
Kohustuslik reservkapital	11 504	11 504
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	709 913	707 790
Aruandeaasta kasum (kahjum)	2 735	2 123
Kokku omakapital	747 352	744 617
Kokku kohustused ja omakapital	789 594	788 475

Lisa 21 Konsolideerimata kasumiaruanne (eurodes)

	2015	2014
Müügitulu	257 760	150 408
Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-326 278	-236 385
Brutokasum (-kahjum)	-68 518	-85 977
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	-6 314	0
Üldhalduskulud	-2 482	-2 547
Muud äritulud	80 160	90 813
Muud ärikulud	-30	-80
Kokku ärikasum (-kahjum)	2 816	2 209
Intressikulud	-81	-86
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	2 735	2 123
Aruandeaasta kasum (kahjum)	2 735	2 123

Lisa 22 Konsolideerimata rahavoogude aruanne (eurodes)

	2015	2014
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (kahjum)	2 816	2 209
Korrigeerimised		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	18 896	23 698
Kasum (kahjum) põhivara müügist	0	-14 278
Kokku korrigeerimised	18 896	9 420
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	140 768	-30 400
Varude muutus	-6 229	-2 956
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-199	-84
Muud rahavood äritegevusest	-1 831	0
Kokku rahavood äritegevusest	154 221	-21 811
Rahavood investeerimistegevusest		
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	0	25 000
Tasutud sidusettevõtjate soetamisel	-460	0
Muud laekumised investeerimistegevusest	-17 365	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-17 825	25 000
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenude tagasimaksed	-1 417	-1 481
Makstud intressid	-81	-86
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-1 498	-1 567
Kokku rahavood	134 898	1 622
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2 186	564
Raha ja raha ekvivalentide muutus	134 898	1 622
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	137 084	2 186

Lisa 23 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne (eurodes)

				Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2013	23 200	11 504	707 790	742 494
Korrigeeritud saldo 31.12.2013	23 200	11 504	707 790	742 494
Aruandeaasta kasum (kahjum)			2 123	2 123
31.12.2014	23 200	11 504	709 913	744 617
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2014	23 200	11 504	709 913	744 617
Korrigeeritud saldo 31.12.2014	23 200	11 504	709 913	744 617
Aruandeaasta kasum (kahjum)			2 735	2 735
31.12.2015	23 200	11 504	712 648	747 352
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2015	23 200	11 504	712 648	747 352

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 15.04.2016

Tulundusühistu Pae Ühistalu (registrikood: 10037487) 01.01.2015 - 31.12.2015 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ÜLO FLAUR	Juhatuse liige	15.04.2016

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Tulundusühistu Pae Ühistalu liikmetele

Oleme üle vaadanud Tulundusühistu Pae Ühistalu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31.12.2015, nimetatud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta koostatud konsolideeritud kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Ülevaadatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud lehekülgedel 4 kuni 21.

Juhtkonna vastutus raamatupidamisaruannete eest

Juhtkond vastutab selle eest, et see konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne koostatakse ja esitatakse õiglaselt kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga, ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks sellise konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamiseks, mis on vaba olulisest, kas pettusest või veast tingitud väärkajastamisest.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada kokkuvõtte konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Ülevaatus viidi läbi kooskõlas ülevaatusetöövõtude rahvusvahelise standardiga (ISRE) (Eesti) 2400 (muudetud) "Möödunud perioodide finantsaruannete ülevaatamise teenus". ISRE (Eesti) 2400 (muudetud) nõuab meilt kokkuvõtte tegemist selle kohta, kas me oleme saanud teadlikuks millestki, mis paneks meid uskuma, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna ei ole kõigis olulistes osades koostatud kooskõlas rakendatava finantsaruandluse raamistikuga. Selle standardi kohaselt oleme ka kohustatud järgima asjassepuutuvaid eetikanõudeid.

Raamatupidamise aastaaruande ülevaatus kooskõlas ISRE (Eesti) 2400-ga (muudetud) on piiratud kindlust andev töövõtt. Ülevaatus käigus viiakse läbi protseduurid, mis eelkõige tähendab järelepäringute tegemist juhtkonnale ja teistele isikutele majandusüksuses (nagu asjakohane) ja analüütiliste protseduuride rakendamist, ning hangitud tõendusmaterjali hindamist.

Ülevaatus käigus läbiviidud protseduurid on palju vähem mahukad kui rahvusvaheliste auditeerimise standarditega kooskõlas tehtud auditi käigus läbiviidud protseduurid. Seetõttu ei avalda me nende finantsaruannete kohta auditiarvamust.

Kokkuvõtte

Ülevaatus põhjal ei saanud me teadlikuks millestki sellisest, mis paneks meid uskuma, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei esita kõigis olulistes osades õiglaselt Tulundusühistu Pae Ühistalu finantsseisundit seisuga 31.12.2015 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

/digitaalselt allkirjastatud/

Ellen Asumets

Vandeaudiitori number 105

Assertum Audit OÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number 62

A.H.Tammsaare tee 47, Tallinn

16.04.2016

Audiitorite digitaalallkirjad

Tulundusühistu Pae Ühistalu (registrikood: 10037487) 01.01.2015 - 31.12.2015 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ELLEN ASUMETS	Vandeaudiitor	16.04.2016

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2015
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	2 319 447
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-51
Kokku	2 319 396
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	2 319 396
Kokku	2 319 396

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Teravilja- (v.a riis) ja kaunviljakasvatus; õlitaimeseemnete kasvatus	01111	186862	72.49%	Jah
Muude mitmeaastaste taimede kasvatus	01291	63681	24.71%	Ei
Muu veislaste ja pülvlikasvatus	01421	7217	2.80%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 4844105
Faks	+372 4844105
Mobiiltelefon	+372 5068676
E-posti aadress	paefarmer@gmail.com